

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-CHIARI (Brescia).

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE iz Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-CHIARI (Brescia).

Izšla vsak torek in petek

Ljubljana, torek 8. junija 1943-XXI

Cena posamezni številki 0'80

II. redna seja Sveta Zveze delodajalcev

V petek dopoldne je bila ob lepi udeležbi predstavnikov v Zvezi delodajalcev včlanjenih sindikatov II. redna seja Sveta Zveze delodajalcev.

Sejo je otvoril in vzorno vodil predsednik Zveze dr. Slokar. Uvodoma svojega poročila je pozdravil vse navzoče, predvsem zveznega podtajnika Enza Sellonija, dr. Apollonija kot zastopnika predsednika Pokrajinskega sveta korporacij, Ivana Mohoriča, podpredsednika PSK, strokovnjaka dr. Marchesonija, ki že dve leti sodeluje v Zvezi in z vso vnemo podpira težko delo Zveze delodajalcev ter ga zato prosi, da podpira še nadalje Zvezo. Nadalje je pozdravil strokovnjake pri posameznih združenjih dr. Gheri Ottavia, Grassi Pietra, Ruiz Gonzala de Ballesteros in dr. Silvia Alesanija.

Gospodje strokovnjaki so z vne- mo sodelovali pri delu v Združenjih ter upravičeno upamo, da nas bodo tudi v bodoče podpirali pri našem delu.

Nato je predsednik nadaljeval:

Preden preidem na dnevni red, smatram za svojo posebno dolžnost, da se tudi s tega mesta zahvalim Ekselenci Visokemu komisarju Emiliju Grazioliju za njegovo pozornost, ki jo je vedno izkazoval zahtevam gospodarstva naše pokrajine. Njegovo razumevanje za potrebe naše pokrajine je v največji meri pripomoglo, da naše gospodarstvo ni še v večji meri čutilo posledice sedanjega vojnega stanja. V smislu vseh prisotnih izrazam svoje zaupanje, da bo Ekse. Visoki komisar tudi v bodoče izkazoval svoje dragoceno zanimanje za naše upravičene težnje, kar nam daje upanje, da bo s tem zagotovljen gospodarski napredek pokrajine.

Ugotavljam, da je bila seja pravilno sklicana v smislu točke 4. čl. 7 in odst. 6 čl. 8 pravil naše Zveze, ter da je sklepna v smislu določil odst. 7 čl. 8 pravil.

Na osnovi pooblastila, ki ga je dal svet na svoji seji dne 5. maja 1942-XX izvršilnemu odboru zveze je pristopil izvršilni odbor k ureditvi sindikalne vključitve nekaterih panog in organizacij delodajalcev, ki niso bile že z naredbo o ustanovitvi naše zveze priključene štirim strokovnim združenjem, včlanjenim v naši zvezi. Izvršilni odbor je na svoji seji dne 28. maja sklenil, da se dodele v organizacijsko pristojnost Združenja industrije in obrtnikov: 1. prevozniki, 2. avtobusni podjetniki, 3. avto-taksiji in izvoški, 4. knjigovodnice, kartonaže in sorodni obrati, 5. grafična podjetja, 6. pooblašeni graditelji in 7. delodajalci tekstilne stroke. Združenje industrije in obrtnikov naj v lastnem delokrogu odredi, katera podjetja, pripadajoča navedenim strokam treba dodeliti posebni organizacijski pristojnosti Odseka za obrtništvo. Združ. trgovcev pa naj se dodele v organizacijsko pristojnost: 1. mesarji in klobasičarji, 2. koncesionirani realitetni posredovalci, 3. slaščičarji, medičarji in podobno, 4. peki. Inspekcija dela, ki je bila za to preureditev pristojna oblast, je potrdila te sklepe, nakar so bila o tem obveščena

na združenja, ki so tudi že prevzela organizacijo navedenih strok.

Na novo so bila včlanjena v Združenje industrije in obrtnikov podjetja, ki se pečajo z izdajanjem listov ter tudi hišni posestniki; obe skupini imata svoje sindikate v okviru navedenega združenja. Svoj sindikat pri Združenju industrije in obrtnikov bodo imela tudi kinematografska podjetja.

Vprašanje sindikalne vključitve še ni dokončno urejeno za nekatere panoge, ki naj bi iz organizacijske pristojnosti drugih osred-

njih organizacij prešle v organizacijski sklop naše zveze, odnosno včlanjenih združenj.

Svet je nato brez debate odobril poročilo predsednika, ki se je nato zahvalil vsem združenjem za njih uspešno delo in za podporo, ki so jo nudila Zvezi.

Soglasno je svet nato odobril zapisnik zadnje seje in izvolil v izvršni odbor ponovno vse dose- danje njegove članke, ki niso že po svojem položaju člani izvršnega odbora.

Soglasno so bili odobreni tudi računski zaključki združenj. Taj-

nik Potočnik je nato poročal o proračunih združenj ter o njihovih prispevkih Zvezi. Tudi to poročilo je svet soglasno odobril. Soglasno je nadalje pooblastil izvršni odbor, da izvršuje njegove funkcije, in sicer glede sklepanja računskih zaključkov in proračunov Zveze ter združenj, o obveznih prispevkih združenj ter o sindikalni vključitvi. O delu izvršnega odbora je poročal tajnik Zveze ter so bili njegovi predlogi in poročila soglasno odobreni.

S tem je bil dnevni red izčrpan in predsednik je zaključil sejo.

nostjo vse predloge glede cen in Zveza vsi prizadeva, da bi bile upoštevane želje interesiranih strok. Razumeti pa se mora, da so vsa vprašanja glede cen zelo zapletena in da ni njih rešitev hitro izvedljiva. Vsi pa se moramo zavedati, da je največja disciplina glede cen edino jamstvo, da se ohrani sedanja življenjska raven.

Drugi del poročila predsednika Zveze delodajalcev govori o kolektivnih pogodbah, tretji del pa o organizaciji vseh strok. O tem delu predsednikovega poročila pa bomo poročali prihodnjič.

Gospodarstvo Ljubljanske pokrajine

Iz poročila predsednika Zveze delodajalcev na II. redni seji zvezinega sveta

Za gospodarsko stanje Ljubljanske pokrajine sta značilna dva glavna pojava: napredujoča vključitev pokrajinskega gospodarstva v gospodarski sistem ostalih pokrajin Italije in vpliv posebnih okoliščin, nastalih zaradi položaja v pokrajini.

Glede prvega pojava je treba poudariti, da se je gospodarstvo Italije naravno razvijalo pod vplivom vojnega stanja in se je zato omejila industrijska in trgovinska delavnost, ki ni služila vojnemu gospodarstvu. V ta namen izdani ukrepi so prizadeli tudi gospodarstvo naše pokrajine, ker so druge pokrajine Italije postale glavne dobaviteljice za mnoge vrste blaga. Zaradi posebnih politično-gospodarskih razmer pa se vsi ti ukrepi niso mogli uvesti tudi za Ljubljansko pokrajino, ker se je ta šele začela vključevati v gospodarski sistem Kraljevine ter so potrebe domačega gospodarstva dostikrat odsvetovala enostavno razširjenje v ostalih pokrajinah veljavnega reda tudi na Ljubljansko pokrajino. Zveza delodajalcev je v sodelovanju s pristojnimi oblastmi dostikrat dosegla odlo- žitev oz. spremembo zadevnih ukrepov.

Omejitve niso veljale samo proizvodnji, temveč tudi prometu z določenimi predmeti. Ker se je gospodarsko tržišče pokrajine skrčilo skoraj na samo mesto Ljubljano, so določile oblasti za prodajo nekaterih proizvodov kasnejše roke kakor za ostale pokrajine. Ker so danes blokirane velike množine blaga — samo žganja in likerjev za 17 milijonov lir — je Zveza skušala doseči, da bi se dovolila zlasti uporaba surovin za dogotovitev proizvodov in da bi se na ta način preprečila škoda, ki bi nastala zaradi popolnega uničenja surovin. Nadalje je skušala Zveza doseči, da bi se po določenem načrtu dali v promet blokirani proizvodi in s tem preprečila denarna in materialna škoda prizadetim tvrdkam. Kako razumljivo je bilo to prizadevanje, se vidi iz tega, da dosega vrednost vsega blokiranega blaga 25 milijonov lir.

Nastalo je tudi mnogo čisto gospodarskih vprašanj, za katerih ugodno rešitev so se zavzemali tako Zveza ko v njej včlanjena združenja. Zlasti so veljala ta prizadevanja ureditvi proizvodnje in razdeljevanju proizvodov, dobavi surovin za industrijo in obrt, ureditvi trgovine z raznimi predmeti, kakor z lesom, usnjem, ste-

klom, vinom, oblačilnimi proizvo- di itd.

Poročilo navaja nato delovanje Zveze in združenj na gospodarskem področju. Zveza si je prizadevala, da bi se izvedla reforma uslužbenškega davka ter je dosegla, da se je izdala naredba o obdačenju periodičnih prejemkov iz službenega razmerja in se je trinajsta plača kvalifi- cirala kot samostojni davčni pred- met. Dosegla je nadalje, da je bila izdana naredba o odbitnosti zne- skov za podporne ustanove. Od- pravljen je bil luksuzni davek na uvoženo blago in na blago izde- lano v pokrajini. Zveza je dose- gla, da se ni zvišala ljubljanska občinska doklada za zgradarino. Na pobudo Zveze so se izdala razna potrebna pojasnila in av- tentična tolmačenja raznih pred- pisov. Na iniciativo Zveze se je ustanovilo tudi upravno sodišče, ki je zlasti potrebno za razsojo pritožb v davčnih vprašanjih.

Zveza se je zanimala za pot- na dovoljenja delodajalcem po Kraljevini in v tujini. Končno se je Zveza zavzela za čim hitrejšo likvidacijo v Poštni hranilnici za- mrzlih terjatev.

Kmetijstvo

Lanska letina je bila dokaj obil- na. Tudi za letos se obeta dobra letina. Združenje kmetovalcev si močno prizadeva, da bi se dvig- nila kmetijska proizvodnja.

Industrija

Industrijska delavnost se je lani zmanjšala. Samo z izredno veliki- mi naporji je mogel največji del industrij obdržati normalno zapo- slitev. Najbolj se je zmanjšala pro- izvodnja v lesni industriji, ki je najvažnejša panoga slovenskega gospodarstva. Tekstilna industrija je čutila posledice delne zapore proizvodov in pomanjkanja suro- vin. Usnjarska industrija je poslo- vala razmeroma normalno.

Združenje industrijecev je zlasti delalo za oskrbo podjetij s potreb- nimi surovinami. V ta namen je bilo v živih stikih s Fašistično konfederacijo industrijecev v Ri- mu, ki je blagohotno upoštevala prošnje za surovine. Prosimo kon- federacijo, da ohrani svojo naklo- njenost naši industriji tudi v bo- doče.

Združenje je nadalje skušalo doseči plačilo dobav raznim obla- stem. Posebno važno vprašanje je plačilo lesa in dobav, ki so bile izvršene pred 11. aprilom 1941 v Srbijo in Hrvaško. Potrebno je na-

dalje, da dobi industrija zadostno število vagonov na razpolago.

Obrt

Obrtniška delavnost je tudi mo- rala premagati razne težave. Naj- večja skrb obrtniškega odseka je veljala nabavi potrebnih surovin. Odsek je nadalje sodeloval pri iz- delavi vzorca vajenskih pogodb, pri opravljanju pomožniških izpitov, pri kontroli prošenj za izvrševanje obrta, dajal je interesentom razne nasvete ter posvetil mnogo dela tudi strokovni naobrazbi vajencev in članov. Posebno poudarja od- sek potrebo, da dobe obrtniki za- dostne količine cementa, železa, kositra, terpentina, firneža, lane- nega olja in želaka. Tudi izpre- memba čl. 219. obrtnega zakona bi bila zaželena.

Trgovina

Glavno prizadevanje trgovine je bila zadostna preskrba prebival- stva s predmeti splošne potrošnje. Število racioniranih in kontingen- tiranih proizvodov je znova nara- slo. Veletrgovci si prizadevajo, da ne bi bil izločen iz razdelje- valnega sistema racioniranih živil. Znatni kapitali so bili imobilizi- rani zaradi prepovedi prodaje blokiranih predmetov. Uspešno je bilo prizadevanje Združenja tr- govcev glede plačila moških čev- ljev. Združenje trgovcev je razvi- jalo živahno delavnost. (Izčrpno poročilo o delu Združenja trgo- vcev je podal že predsednik zdu- ženja na zadnji seji. To poročilo smo skoraj v celoti objavili.)

Denarstvo in zavarovalstvo

V poslovanju denarnih zavodov se ni mnogo spremenilo. Zaradi zmanjšanja industrijskega in tr- govskega prometa je bilo tudi po- slovanje denarnih zavodov manj- še. Posebno so zainteresirani de- narni zavodi na likvidaciji svojih terjatev proti inozemstvu. Drugo važno vprašanje je zamenjava bivših jugoslovanskih vrednostnih papirjev. Z zamenjavo teh papir- jev bi si mogli denarni zavodi pomagati z lombardnimi krediti. Posebna pažnja bi se morala po- svetiti terjatvam denarnih zavo- dov pri P. A. B.

Cene

Posebno pozornost zasluži vpra- šanje politike cen. Številne račun- ske podatke in predloge so pred- lagale Zveza in včlanjena združe- nja oblastvom. Uradi Visokega komisariata proučujejo z vso skrb-

Razširjenje italijanske zu- nanje trgovine

»Agenzia Economica Finanzia- ria« naglašja, da se ravna italijan- ska zunanja trgovina po nasled- njih smernicah: 1. Izvozna spo- sobnost Italije se mora ohraniti v mejah, ki so potegnjene deloma od vojne potrošnje, deloma pa od neobhodno potrebne domače po- trošnje. 2. Zagotoviti se morajo kontingenti, ki so bili dogovorjeni z drugimi državami. Izvoz na za- Italijo važne odjemne trge se mora po možnosti pospeševati. Gle- dalo se bo na to, da se razdele naročila na posamezne izvozne trge čim bolj enakomerno. Delež države od prejetih izvoznih izku- pičkov se mora zagotoviti. Na vsak način pa se more poudariti, da sta se tako italijanska uvozna ko- izvozna trgovina v preteklem letu dobro razvijala in da je zlasti tr- govina z Nemčijo zavzela znaten obseg. Čeprav je povečanje itali- janske blagovne izmenjave z dru- gimi deželami odvisno v prvi vr- sti od cen, se more vendarle za- beležiti stalno širjenje blagovne zamenjave.

Veliko socialno delo tvrdke Fiat

Pod predsedništvom senatorja Agnellija je bila 31. maja v Tu- rinu glavna skupščina družbe Fiat. V poslovnem poročilu pravi generalni direktor podjetja, da je mogel Duceju poročati o vzgled- nem zadržanju delavstva za časa sovražnih bombnih napadov. Pod- jetje je mnogo storilo za ponesre- čence ob bombnih napadih, a tudi za odseljence. Podjetniške proda- jalne so se spopolnile in nudijo nameščencem podjetja vse živ- ljenjske potrebščine, obleko, po- hištvo in živila. Na desetisoče obedov se razdeli vsak dan med nameščence podjetja. Na stotine otrok nameščencev pa je v kolo- nijah Fiata, ki imajo tudi učilni- ce. Proizvodnja podjetja je v letu 1942 narasla zlasti v železarstvu in letalstvu. Ob koncu pravi po- ročilo, da je podjetje z železno disciplino služilo Kralju in Cesar- ju ter domovini pod vodstvom Du- ceja. Skupščina je odobrila bilan- co, ki izkazuje 38,6 milijona lir čistega dobička. Izplačalo se bo zopet 20 lir dividende od vsake delnice.

Hrvatski uvoz

Po podatkih Direkcije carinskih in javnih skladišč v Zagrebu je Hrvaška uvozila v prvih treh me- secih 1943 skupno 17.767 ton, (od tega v tranzitnem prometu 4237 ton). Večina uvoženega blaga je bila iz Nemčije. V glavnem je do- bavila Nemčija Hrvaški stroje, železne izdelke, kemikalije in pa- pir.

Zamena starih obrtnih listov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal na podstavi členov 3. in 6. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291,

glede na določbe bivšega jugoslovanskega zakona o obrtnih z dne 5. novembra 1931 in smatrajoč za potrebno, da se obrtna pooblastila in dovolila zamenjajo z novimi obrtnimi listi na dvojezičnih obrazcih, naslednjo naredbo:

Člen 1. — Kdor koli izvršuje trgovinski, industrijski ali rokodelski obrt po §§ 3., 23., 32. in 60. zakona o obrtnih, mora v šestih mesecih od uveljavitve te naredbe vložiti pri pristojnem obnem upravnem oblastvu nekolikavno prošnjo za zameno starega obrtnega lista, ki ga je priložiti prošnji, z novim, ki naj se izda na obrazcu v italijanskem in slovenskem jeziku.

Oblastvo, kateremu je bil izročen obrtni list s prošnjo za zameno, izda o tem posebno potrdilo, ki ga mora upravičenec shraniti v dokaz, da je zadostil dolžnosti iz prednjega odstavka in da more kasneje dobiti novi obrtni list.

Člen 2. — Pristojno oblastvo izda obrtni list iz prednjega člena v novem obrazcu na taksnem papirju L. 6.— brez vsakršne druge takse in zaznamuje izdajo novega obrtnega lista v obrtnem registru.

Člen 3. — Če se prošnja za zameno v predpisanem roku ne vloži, se imetniku obrtnega lista odvzame obrtna pravica.

Člen 4. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana 19. maja 1943-XXI.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Zamena starih obrtnih listov

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine sporoča članstvu, da bo založilo obrazce prošnje za zamenjavo obrtnih listov.

Reorganizacija zbornic na Hrvatskem

Že lani je izšel na Hrvatskem zakon, po katerem bi bile v vsej Hrvatski le po ena zbornica za trgovino, obrt, industrijo ter denarne in zavarovalne zavode. Ta reorganizacija zbornic bi morala biti dokončana že do konca lanskega leta, a je bil kasneje rok podaljšan do konca letošnjega junija. Dosedaj je izvedena samo reorganizacija obrtne zbornice, čeprav ima ta največ članov. Novo predsedništvo vsedrjavne obrtne zbornice je razpustilo obrtni zbornici v Osijeku in Sarajevu ter obrtni odsek v Dubrovniku ter jih spremenilo v ekspoziture vsedrjavne obrtne zbornice.

Samopreskrba Evrope s tobakom

Zasedanje Mednarodne komisije proizvajalcev tobaka v Rimu

Kakor smo že poročali, se je zbrala v palači Mednarodnega zavoda za kmetijstvo v Rimu mednarodna komisija proizvajalcev tobaka, da prouči možnosti za samopreskrbo Evrope s tobakom in za njegovo redno izmenjavo med posameznimi državami.

Pred sedanjó svetovno vojno — piše »Autarchia e Commercio« — so samo ameriške Zedinjene države pošiljale v Evropo 150.000 ton tobaka letno v vrednosti poltretje milijarde italijanskih lir. Znatne množine tobaka za cigare sta pošiljali tudi Brazilija in Nizozemska Indija. Skoraj dve tretjini v Evropo uvoženega tobaka je kupila Anglija, ki ga je potem izvažala drugam. Tako je raznim evropskim državam primanjkovalo na leto najmanj 100.000 ton. Najbolj je manjkalo tobaka za smotke, predvsem severnim evropskim državam, dočim razpolagajo južne in orientalske z večjo ali manjšo lastno proizvodnjo. V Italiji so po dolgoletnem delu in po zaslugi vodstva tobačnega monopola dosegli tolikšno avtarkijo, da so mogli brez posebnih težav redno preskrbovati Oborožene sile in kriti potrebe notranjega trga. Znatne količine tobaka so šle celo v prijateljske države. To je vsekakor velik uspeh, če se pomisli, da je Italija še pred začetkom sedanje vojne uvažala mnogo tobaka.

Za mnoge države, ki niso imele tako daljnosežnega programa, je sedanji položaj zelo kočljiv. Povsod so storili vse, da bi zboljšali in povečali gojenje tobaka, toda hitri uspehi niso mogoči, kajti prilagoditev tobačnih rastlin na razna podnebja je enako težka kakor ustvaritev raznih tipov. Še težje je prilagoditi ta tobak potrebam tobačne industrije in konsumentov. Kadileci se bodo morali pač privaditi, posebno kadileci smotk, razen v Italiji, kjer je dovolj zadevnih surovin. Italija je z ozirom na svoje podnebje in zaradi svojega vztrajnega dela v srečnem polčanju, da lahko proizvaja vse vrste tobaka za svačice in smotke. V drugih državah proizvajajo samo lahek tobak za cigarete, kar velja za dežele v evropskem orientu. Tobak za smotke proizvajajo tudi v Franciji, Nemčiji in v zmernih količinah celo v severni Evropi. Zboljšanje kultur tobaka za svačice bo precej omililo krizo, toda velik prispevek k evropski avtarkiji lahko da Ukrajina, kjer se je v tem pogledu že mnogo storilo in kjer dobro uspeva tudi tobak za smotke.

Z vsemi temi vprašanji se bavi mednarodna komisija proizvajalcev tobaka v Rimu, kjer je zastopanih 12 evropskih držav: Albanija, Bolgarija, Hrvatska, Nemčija, Grčija, Italija, Nizozemska, Romunija, Slovaška, Švica, Madžarska in Turčija.

Otvoritvene seje se je udeležilo mnogo italijanskih odličnikov, med njimi finančni minister Acerbo, ki je obenem predsednik Mednarodnega zavoda za kmetijstvo, državna podtajnika za kmetijstvo in gozdove Spadafora in Pellegrini, nacionalni svetnik prof. Franco Angelini, ki je tudi predsednik Mednarodnega središča za tobak. Prvi je govoril prof. Angelini, ki je poudaril pomen tega zasedanja, ki je prvo svoje vrste. Med tobačnimi proizvajalci in zastopniki konsumentov, t. j. med trgovci in industrijci je potrebno tesno sodelovanje, da se doseže v splošnem interesu boljši red v tobačni proizvodnji in industriji.

Po pozdravih ministra Acerba in glavnega ravnatelja italijanskega monopola inž. Bosellija je bilo soglasno izvoljeno naslednje predsedstvo: predsednik inž. Boselli, podpredsedniki Bilbao (Španija), Odžgan (Slovaška), Rapeanti (Romunija) in Susits (Madžarska). Za tajnike so bili izvoljeni: Arghiroudis (Grčija), Botti in Rossi (Italija) ter Verria (Albanija).

Na ta način se ustvarja novo ozračje, v katerem bodo medsebojno spoznavanje dela, tekmovanje, znanstveni in tehnični interesi vzpodbujali delavnost posameznih držav in pripomogli k ustvaritvi onega duha, ki je potreben za koristno kolektivnost brez škodljive konkurence.

Iz italijanskega gospodarstva

Družba S. A. Mineraria Monte Amiata v Rimu, ki je vodilna v evropski proizvodnji živega srebra, naglašja v svojem poslovnem poročilu, da je italijansko-španski živosrebrni kartel Mercurio Europeo na vsak način izpolnil svojo nalogo glede urejanja trga. Odjem v evropskih državah se je precej znižal, da je za družbo izguba čezmorskih držav tem bolj občutna. Doma je sicer povpraševanje naraslo in je bilo tudi popolnoma pokrito. Vendar se bo od delniške glavnice 61,5 milijona lir izplačala zopet 14 odstotna bruto-dividenda. Glede povojnih problemov se družba že sedaj pripravlja na zopetno pridobitev čezmorskih trgov. Sodelovanje s španskim kartelnim pogodbenikom (Almaden) bo tu bistveno pripomoglo k uspehu.

Po najnovejših statističnih podatkih je bilo v Italiji ob koncu l. 1942. 11.474 zadrug, od katerih je bilo 1442 kreditnih, 2876 kmetijskih, 2807 konsumnih, 2844 proizvajalnih in 1455 naselitvenih zadrug.

Italija bo dobavila Bolgarski 700.000 kg semena lucerne. Italija

je s tem omogočila širokopotezno akcijo bolgarske vlade, da se poveča pridelek krme za živino.

Italijansko veletrgovino s tekstilnim blagom je medministrski odbor za oskrbo na novo uredil. Namesto dosedanjih 3000 tvrdk bo v bodoče dopuščenih največ 1200 tvrdk. Samo te tvrdke bodo imele pravico nakupovati tekstilno blago direktno pri proizvajalcih. Italijanska zveza za tekstilno trgovino je že postavila načela, po katerih naj bi se določili novi grosisti. Ti bodo smeli opravljati le veletrgovino. Zastopniki teh tvrdk morajo biti italijanski državljani in arijci. Družbe morajo dokazati, da je glavnica v arijskih rokah. Priznale se bodo samo tvrdke, ki so bile ustanovljene že pred 1. januarjem 1940.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snai obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce ovratnike in manjete, Pere, suši, monga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova 2
Telefon št. 22-72.

Ivan Jax in sin
tovarniška zalogasivalnih, pisalnih in pletilnih strojev ter koles
Ljubljana, Bleiweisova 36

Manufaktura

J. C. Mayer
Ljubljana

Mestna hranilnica ljubljanska

izplačuje „A vista vloge“ vsak čas, „navadne“ in „vezane“ po uredbi. **Pupilarno varna!** Sodno depozitni oddelek, hranilniki, tekoči računi

Za vse vloge in obveze hranilnice jamči **Mestna občina ljubljanska**

Priporoča se:
Alojzij Fuchs
LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 5

Priporoča se:
Elektrotvrdka
A. Verbajs
LJUBLJANA
Arielle Rea 10

Potnik in drug

lastnik J. Marinko

Ljubljana
Metelkova ul. 13

Gostilničarski vestnik

Razdeljevanje sladkorja gostinskim podjetnikom

Gostilniška nabavljalna zadruga nas obvešča, da bo razdeljevala sladkor članom v mestu Ljubljani po sledečem vrstnem redu:

Clani s priimkom A do vključno C 10. junija, D do H 11. junija, I do K 12. junija, L do M 15. junija, N do P 16. junija, R do Z 17. junija, in sicer vsak dan v pisarni do pol 12. ure, nakar sladkor dvignete v skladišču zadruga. Zaradi izredne preobremenitve z delom prosimo vse člane, da pridejo po nakaznice že takoj zjutraj ter prinese s seboj nabavno knjižico. Kdor ne dvigne sladkorja v določenem terminu, najkasneje pa do 17. t. m., mu sladkor zapade.

Istočasno z nakazilom sladkorja se bosta nakazovala tudi sol in milo za pranje za mesec junij. V tomesečni razdelilnik mila so vnešeni tudi vsi imetniki kavarn.

Gg. kavarnarje, restavratere, prenočišča in imetnike ekspres bifejev obveščamo, da takoj dvignejo kondenzirano mleko.

Revizija strežnega osebja v gostinskih obratih

Med Pokrajinsko zvezo delodajalcev Ljubljanske pokrajine in Pokrajinsko delavsko zvezo je bila 22. 12. 1942-XXI sklenjena kolektivna pogodba, ki velja za vse strežne osebje, zaposleno pri neposredni postrežbi gostov v gostinskih obratih v območju Ljubljanske pokrajine (v veljavo je stopila kolektivna pogodba doslej samo za mesto Ljubljana).

Čl. 3. citirane pogodbe se glasi: 1. strežno osebje se deli v štiri skupine in sicer:

a) Prva skupina: chef de salle in plačilni natakarji.

b) Druga skupina: kvalificirano strežno osebje, ki ima dovršeno vajensko dobo ter gostinsko nadaljevalno ali tej odgovarjajočo obrtno šolo, ter osebje, ki je pridobilo kvalifikacijo na podlagi uredbe o pomožnem osebju v gostinskih obratih z dne 11. maja 1937. Sl. l. 48/325/1937.

c) Tretja skupina: nekvalificirano strežno osebje.

d) Četrta skupina: vajenci. 2. - Gostinska podjetja ekstra, I. in II. kategorije smejo zaposlovati le strežne osebje iz prve, druge in četrte skupine. Gostinska podjetja III. in IV. kategorije ne smejo zaposlovati vajencev.

3. Glede sprejemanja strežnega osebja veljajo zakoniti predpisi. Poskusna doba velja za vse skupine 15 dni, ter se tekom te dobe lahko službeno razmerje obojestransko in brez pravice do odškodnine vsak čas prekine. Po preteku poskusne dobe velja obojestransko zakoniti 14 dnevni odpovedni rok; le za kvalificirano strežno osebje obojega spola, ki je zaposleno pri istem delodajalcu neprekinjeno eno leto, velja obojestransko enomesečni odpovedni rok, in sicer vsakega 1. in 15. v mesecu.

4. Podjetje, ki zaposluje do 3 kvalificirane moči, sme imeti enega, do 5 kvalificiranih moči 2, in preko 5 kvalificiranih moči tri vajence.

Čl. 13. citirane pogodbe se glasi: 1. Z ozirom na sedanji položaj delovnih moči te stroke se podjetja ekstra in I. kategorije zavžejo, da bodo pri novih namestitvah sprejemala v službo le moško kvalificirano osebje.

Radi tega Mestno poglavarstvo sporoča, da bo izvedlo revizijo strežnega osebja v lokalih I. in II. kategorije. Uradni reviziji, ki bo v najkrajšem času, bo prisostvoval s posvetovalnim glasom tudi zastopnik Sindikata gostinskega osebja, kakor tudi Sindikata gostinskih podjetij.

Posebno opozarjamo gostinska podjetja III. in IV. kategorije, da po novi kolektivni pogodbi ne smejo zaposlovati vajencev.

Občni zbor Gostilniške nabavljalne zadruga

je jutri, v sredo, 9. t. m. ob 10. v Delavski zbornici, Miklošičeva c.

Denarništvo in zavarovalstvo

Spremembe pri hranilnicah

V združenem registru so se vpisale naslednje spremembe:

Pri Posojilnici v Črnomlju se je izbrisal član upravnega odbora Cimerman Janko, vpisal pa se član upravnega odbora Štalcer Anton, trgovec v Črnomlju.

Pri Posojilnici v Dol. Logatecu se je izbrisal član upravnega odbora Legat Uroš, vpisal pa član upravnega odbora Korenčič Franc, posestnik in mesar v Dol. Logatecu.

Pri kreditni zadrugi Zadruga čebelica v Ljubljani sta se izbrisala člana upravnega odbora Gomišček Florijan in Prešern Ferdinand, vpisala pa sta se člana upravnega odbora Čeb Bruno, faktor, in Smerdu Adolf, stavec, oba v Ljubljani.

Pri Hranilnici in posojilnici v Žužemberku se je izbrisal član upravnega odbora Legat Alojzij, vpisal pa član upravnega odbora Fabjan Anton, posestnik v Stavči vasi.

Zagrebska gradska štedionica je imela lani 4 milijone kun čistega dobička.

Hrvatska banka, d. d. v Zagrebu, je imela lani 0.38 milijona kun čistega dobička. Glavnica družbe znaša 20 milijonov kun. Banka spada v koncern zavoda Banca Commerciale Italiana.

Nemška banka za Vzhodno Azijo, ki jo je ustanovilo v novembru 1942 14 nemških velebank zaradi pospeševanja nemško-japonske trgovine in lažjega plačilnega prometa, je otvorila 1. junija svojo podružnico v Tokiu.

Slaba letina sladkorne pese v Turčiji

Turčija je lani pridelala samo 57.000 ton sladkorne pese, dočim je predlani pridelala 87.000 ton. Oskrba turškega prebivalstva s sladkorjem je zato letos težavna, zlasti še, ker so uvozne možnosti zaradi vojne le majhne. Razumljivo je zato prizadevanje turške vlade, da se poveča površina s sladkorno peso obdelane zemlje. Ta prizadevanja so bila tudi uspešna in kakor se poroča, bo letos obdelano s sladkorno peso 46.000 hektarjev, kar je še enkrat toliko kot prejšnje leto. Dobra podlaga za oskrbo dežele s sladkorjem je s tem dosežena. Kakšna pa bo letošnja žetev, še ni mogoče reči, ker so vremenske razmere skoraj v vsaki pokrajini drugačne in zato tudi letina različna.

Ivan Rozina

barve in laki

Ljubljana, Bleiweisova c. 14

Moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni

R. Radovan

tapetnik — Mestni trg 13

Trgovinski register Gospodarske vesti

Vpisi:

Rebolj Bogdan, tovarna mila in kemičnih proizvodov, Ljubljana. Obratni predmet: Obrt izdelovanja kemičnih proizvodov, čistilnih sredstev, toaletnih potrebščin in pralnih sredstev. Lastnik: Rebolj Bogdan, trgovec, Poljanska cesta 8, prokurist: Rebolj Hinko, trgovec, Poljanska cesta 8.

Gornik, Špedicija in prevoznik, Ljubljana, Kolodvorska ulica 43. Imetnik: Gornik Zdenka, trgovka v Ljubljani.

Spremembe in dodatki:

Dr. Th. & G. Böhme kemična tvornica Podgrad, Besedilo firme odslej: Dr. Th. & Böhme, javna trgovinska družba, kemična tvornica v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Izbrise se član upravnega sveta Windischer Josip, industrialec v Novem mestu, vpiše pa se član upravnega sveta Turk Josip, predsednik Mestne hranilnice v Novem mestu.

Izbris:

Ivan Lapajne »Jadranc« kemični proizvodi, družba z o. z. Ljubljana-Moste v likvidaciji — zaradi končane likvidacije.

Specialna trgovina za foto, kino, radio

Joško Šmuc

LJUBLJANA

Bleiweisova cesta št. 5

(Palača banke »Slovijske«)

SEKAVČNIK

Priporoča se:

Ljubljana Rimska cesta

FILIP

MERHAR ANTON

trgovina

PRODAJA LESNIH IZDELKOV

Ljubljana

Sv. Petra c. 22

Klišarna

Neografika

LJUBLJANA

Sv. Petra nasip

Ivan Zupančič

tovarna metel

Ljubljana, Kersnikova ul. 3

P. Magdič

LJUBLJANA

Ulica 3. maja

PAPIROTEKA DRUŽBA Z O. Z.

veletrgovina s papirjem

Ljubljana, Bleiweisova cesta 12 (dvorišče)

PRIPOROČA SE:

IVAN AVŠIČ

MANUFAKTURA ZA DAME

LJUBLJANA

PREŠERNOVA 3

Anton Legat

špecerija, delikatesa in zajtrkovalnica

Ljubljana, Miklošičeva 28

Ivan Vrbinc

Ljubljana, Kolodvorska ul. 8 — Telefon 42-98

Stavbeno, pohištveno pleskarstvo, ličarstvo in soboslikarstvo

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela — izdelava zelo solidna in po zmernih cenah

Priporoča se:

Gostilna pri Lovcu

Ljubljana, Cesta 29. oktobra

Priporoča se

manufakturna veletrgovina

F. HREHORIČ, LJUBLJANA

Bleiweisova cesta 28

PRIPOROČA SE:

FR. SLAMIČ

LJUBLJANA, UL. ARIELLA REA

Kupujemo in prodajamo **RADIO** aparateRADIO aparate, pisalne stroje, kolesa in sestavne dele
se najceneje dobi pri tvrdki

A. BIRKE, Ljubljana, Mestni trg 9

TELEFON 24-56

TELEFON 24-56

SPECIALNA DELAVNICA ZA POPRAVILA RADIO APARATOV

Lončar Franc, prej T. Korn

Splošno kleparstvo — Vodovodna instalacija — Sanitarna
oprema — Strelovodi — Kritja z lesenim cementom

Ljubljana, Bleiweisova 13

Telefon 20-14

(Figovčevo dvorišče)

PRIPOROČA SE:

K. PEČENKO

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 41

PLETENINE

F. & M. ROZMAN

LJUBLJANA

GOSPOSKA UL. 4

ŽIDOVSKA UL. 7

BLEIWEISOVA C. 5

(Palača „Slavija“)

PRIPOROČA SE

ŽELEZNINA FR. STUPICA

LJUBLJANA (SAMO POLEG FIGOVCA)

PRODAJA RAZSTRELIV I. DR.

Kadivec Anton

manufaktura

Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 1

Specialna zaloga

platna, belega

in

pralnega blaga

ROBERT GOLI

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica št. 3

CONSORZIO

NAZIONALE

PRODUTTORI

ZUCCHERO

Via Garibaldi 7

GENOVA

Zajc Joško

MANUFAKTURNA
TRGOVINA

LJUBLJANA

Nabrežje 20. septem. 2

Poleg tromostovja

Vesele binkošne
praznike

OKVIRJE

izdeluje specialist
Wolfova 4

KLEIN

ALKO

LJUBLJANA, Ulica Ariella Rea

Sadni soki, domači Alko čaj

J. Zupančič preje Brama

nadomestni deli za avtomobile

LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 34

M. Bogataj nasl. Bernik Marija

Ljubljana - Stari trg št. 14

Trgovina s klobuki Sprejemajo se popravila

Priporoča se

Marko Poglič

steklarstvo

Izdelava okvirjev in vsa v to
stroko spadajoča dela

Ljubljana, Sv. Petra c. 8

Ivo Jontes

trgovina s čevlji

LJUBLJANA

Mestni trg št. 14

Papírocel

A. Adamič

TOVARNA VREČIC - IZDELKI IZ CELOFANA - VREČE ZA MOKO itd.

LJUBLJANA, Lepedvorska 23

Svetlobna telesa, električne stroje in aparate, elektro-
instalacijski material, tehnične predmete, elektroinstala-
cijska dela in vse električne naprave Vam najugodnejše

nudi tvrdka

SLAVO KOLAR

Lastnik MILAN KOLAR

Ljubljana, Bleiweisova cesta 25a - Telefon 24-66

IVAN BRUNČIČ

LJUBLJANA, CELOVŠKA CESTA 42

Stavbeno in pohištveno pleskarstvo in ličarstvo
se najtopleje priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela

Cena zmerna! Delo solidno! Telefon 34-76

SLOVENIA TRANSPORT

JOS. L. ŠILIH

LIUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA

UVOZ — IZVOZ

ŠPEDICIJSKO IN TRANSPORTNO POD-
JETJE ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

Zastopstva in korespondenti v vseh industrijskih in trgovskih centrih

Telefoni: Špedicija in tarifni biro: 27-18, 37-18
Carinska pisarna: 37-19 — Po uradnih urah 24-19Poštni predal 239 - Čekovni račun pri pošt. hran. v
Ljubljani 14.650 - Naslov za brzojavke: Slovenia transport